

Ing. Jan Vybíral, foto: m-ARK

Tři úžasné a atraktivní mikroregiony

O Biosférické rezervaci Dolní Morava s ředitelem Ing. Janem Vybíralem

UNESCO před třemi lety poprvé hodnotilo práci Biosférické rezervace Dolní Morava (BR DM) pro svůj Program Člověk a biosféra (Man and the Biosphere – MAB) a ta obstála tak, že se stala vzorem pro ostatní BR po celém světě.

BR Dolní Morava zahrnuje velmi pestré území.

Ano, jsou to tři úžasné mikroregiony: Mikulovsko, Lednicko-valtický areál a Podluží. Vznikla rozšířením bývalé BR Pálava o Lednicko-valtický areál a Podluží s lužními lesy v oblasti mezi Břeclaví, Mikulčicemi a soutokem řek Moravy a Dyje. Na ploše 349 km² se vedle sebe nacházejí lokality velké biologické a kulturní hodnoty. Řeší se problém, jak uzpůsobit turistickou infrastrukturu a využívání přírodních zdrojů, aby tam nedošlo ke krizi. Co se šetrné turistiky týká, poctivě se angažujeme. Je třeba chránit nejen přírodu, ale kulturní krajinu jako celek.

Co je smyslem biosférické rezervace Dolní Morava?

Hledání smysluplného vztahu člověka k přírodním zdrojům a přírodě obecně, ke způsobům ochrany

Foto: m-ARK

a využívání kulturní krajiny včetně památek, kterých je zde mnoho. Naše filozofie je opřena o krajinné profese, které se vyvíjely stovky roků. Dokonale zvládly řemeslo využívání krajiny z hlediska zemědělského i lesnického, vodohospodářského, rybářského, rybníkářského... Ale vyvíjela se i společnost a její požadavky na využívání přírody.

Nicméně doba spěje kupředu a vznikají nové obory.

Ano, nastala nová etapa rozvoje vědomostních oborů, jako je ekologie, která zastřešuje různé obory vědy a je o souvislostech. Studujeme limity činnosti člověka v krajině a hledáme způsoby rozumného dlouhodobě udržitelného využívání krajiny a přírodního potenciálu. Pokud nás z ní nikdo nevyžene, bude nás žít. Ale také chceme, aby se líbila i našim potomkům a nechtěli odejít jinam.

Takže hledáte harmonii mezi kulturním a přírodním?

Učíme se vnímat mezioborové souvislosti. Lesnictví nemůže skončit na hranici lesa, protože je součástí například hydrologického režimu podzemních vod na daleko větším území. Zemědělec si zase musí vzít odpovědnost za zachování trvalé hodnoty půdy, udržovat její kvalitu ve všech směrech, nejen aby plodila, ale aby měla sílu a schopnost jímat vodu. Je třeba navracet aspoň zčásti do širých lánů ostrůvky zeleně

Foto: m-ARK

a podpořit biologickou pestrost, která je pro ochranu přírody důležitá. Biosférická rezervace dává dohromady všechny uvedené zájmy, které se na jejím území setkávají: turistiku, lázeňství, krajinné profese... Hledáme společné vize rozvoje tohoto území a zachování jeho hodnot tak, aby byly společným bohatstvím v celosvětovém měřítku.

Není zapsání LVA na seznamu UNESCO příliš závazné a limitující?

Lokality UNESCO jsou společným kulturním a přírodním dědictvím lidstva. Je třeba je chránit, zachovat a rozumně využívat. A uvést to v soulad není často jednoduché. Navíc počty návštěvníků BR Dolní Morava díky památkám UNESCO, ale i atraktivní Pálavě a lužním lokalitám strmě stoupají.

Jak to jde dohromady s proklamovanou udržitelností?

BR Dolní Morava zohledňuje, že tato území s hodnotami různého druhu by měla sloužit lidem. A naopak, lidé by je měli odpovědně využívat a opečovávat. V některých biosférických rezervacích ve světě zakázali lidem bydlet, což bylo proti duchu Programu MAB, a proto pak musely být zrušeny. To u nás nehrozí, lidé zde mají veškerý prostor, aby se realizovali, a to nejen volnočasově. A děláme vše pro to, aby to tak zůstalo.

www.dolnimorava.org

Foto: m-ARK

